

Znaczenie mowy w dojrzałości szkolnej i nauce

Dlaczego mowa ma takie istotne znaczenie w dojrzałości szkolnej i nauce? Ponieważ zapobieganie i korekcja wad wymowy, to również zapobieganie trudnościom i niepowodzeniom szkolnym. Dziecko, które źle mówi najczęściej pisze z błędami, słabo czyta a także przejawia zahamowania w swobodnym wypowiedzianiu się.

Należy pamiętać, że mowa jest głównym środkiem porozumiewania się między ludźmi, a jej prawidłowy rozwój stanowi podstawę kształtowania się osobowości dziecka. Jeśli proces rozwoju mowy przebiega prawidłowo, dziecko prawidłowo myśli, nabywa nowych umiejętności słownych i językowych, rozwija myślenie abstrakcyjne, prawidłowo stosuje zasady gramatyczne.

Prawidłowy rozwój mowy stanowi obok właściwego poziomu funkcji intelektualnych, precyzyjnych i motorycznych bardzo istotny element dojrzałości szkolnej dziecka. Od ucznia rozpoczynającego naukę w klasie pierwszej oczekuje się już swobodnego wypowiedzianiu się na bliskie mu życiowo tematy, umiejętności powtórzenia usłyszanego opowiadania, powiedzenia z pamięci wierszyka, słownego opisu obrazka. Dziecko w wieku 7 lat powinno mówić pełnymi zdaniami, poprawnie zbudowanymi pod względem gramatycznym. Jednak praktyka wskazuje na to, że ponad 25% dzieci rozpoczynających naukę szkolną ma problemy z mówieniem i poprawnym wymawianiem głosek. Badania dowodzą również, że zaburzenia mowy występują o wiele częściej u dzieci doznających niepowodzeń w nauce, niż u ogólnej populacji szkolnej.

Związek zaburzeń mowy z trudnościami w nauce ma charakter dwustronny. Z jednej strony zaburzenia mowy przyczyniają się do powstawania trudności w nauce, z drugiej strony przedłużające się niepowodzenia w nauce powodują powstawanie zaburzeń mowy. Wpływ zaburzeń mowy na trudności w nauce przejawia się w przedmiotach, które wymagają od dziecka poprawnego pisania i czytania oraz wypowiedzianiu się. Zwrócono uwagę, że dzieci z wadami artykulacyjnymi popełniają nie tylko w czytaniu ale i w pisaniu te same błędy, które wykazują w mowie spontanicznej. Najczęściej spotykane błędy wiążą się z seplenieniem, reraniem, ubezdźwięcznieniem głosek dźwięcznych, co często prowadzi do zmiany znaczenia wyrazu.